

ת"פ 14183/04/16 - מדינת ישראל נגד מאלק אבו דהים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14183-04-16 מדינת ישראל נ' אבו דהים

בפני בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מאלק אבו דהים

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ראופה קאסם

ב"כ הנאשם: עו"ד אנואר בשיר

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשלוש עבירות הסתה לאלימות או טרור, לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. במשך כארבע שנים ועד יום מעצרו, החזיק הנאשם חשבון ברשת החברתית "פייסבוק" תחת שמו, ואשר תמונת הנושא שלו כללה את תמונת הנאשם. החל מחודש אוקטובר 2015, שבמהלכו אירעו בירושלים בלבד שמונה- עשר פיגועי טרור, ועד לחודש ינואר 2016 פרסם הנאשם בשלוש הזדמנויות שונות קריאות למעשי אלימות וטרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, דברי שבת, אהדה, עידוד והזדהות כלפי פעולות טרור ועושיהן. התכנים שהעלה הנאשם לעמוד הפייסבוק שלו זכו לחשיפה ושימשו גם במה לאחרים להביע את הזדהותם באמצעות סימני חיבוב (like).

ביום 13.10.15, בו בוצע פיגוע דריסה וירי על ידי המחבל עלאא אבו ג'מאל, אשר במהלכו נרצח אדם ונפצעו מספר בני אדם נוספים, העלה הנאשם תמונתו של המחבל אבו ג'מאל ותמונה של מחבל נוסף, עלאא אבו דהים, אשר ביצע פיגוע בישיבת "מרכז הרב" בירושלים ביום 6.3.08 ורצח שמונה אנשים, בליווי רשומה (post) בה נכתב: "**השהיד עלאא אבו ג'מאל, השהיד עלאא אבו דהים, אללה הרחמן והרחום, מי יתן וריבונכם ירחם עליכם, אם תשובו נשוב ואת הגיהנום מחצלת לכופרים נעשה**".

פרסום זה זכה ל- 42 סימני חיבוב.

ביום 18.11.15, יום השנה לפיגוע ירי ותקיפה בגרזנים נגד מתפללים בבית כנסת בשכונת "הר נוף" בירושלים, שבו נרצחו ארבעה מתפללים ושוטר ונפצעו בני אדם נוספים, העלה הנאשם תמונה ובה נראות זוג ידיים אוחזות כרזה, עליה תמונתם של המחבלים שביצעו את הפיגוע ולצדה הכיתוב **"ג'סאן ועודי אבו ג'מאל אתם תפארת אומתנו"**, ולצד הכרזה נראית בתמונה יד אוחזת בסכין. הנאשם פרסם בצמוד לתמונה רשומה בה נכתב: **"הרבה דקירותיו באויב, חרבו מרבה לדקור, למען אללה ירה יריה שתעלה את ערכו, בן העדן הנצחי יהיה מקומו"**.

פרסום זה זכה ל- 32 סימני חיבוב.

ביום 05.01.16 העלה הנאשם לחשבון תמונה ובה נראה יחיא עיאש, איש חמאס שאחראי לרציחתם של כ-70 אזרחים ישראלים, כשהוא אוחז בידו האחת נשק ובשנייה תינוק. לצד התמונה פרסם הנאשם רשומה בה נכתב **"יום הציון ה-20 למותו של המפקד, גאווה האומה יחיא עיאש, רחמי אללה על נשמתך"**.

פרסום זה זכה ל- 48 סימני חיבוב.

כלל פרסומי הנאשם בחשבון הפייסבוק היו חשופים בפני כ- 400-500 החברים והעוקבים של הנאשם. הנאשם, כיוצר ומנהל חשבון הפייסבוק האמור, שלט בכלל התכנים שהועלו, והיה בידו למחוק תגובות או לחסום גולשים, אך הוא לא עשה זאת בשום שלב.

3. ביום 02.02.17 הציגו הצדדים הסדר דיוני במסגרתו כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע באמור בכתב האישום המתוקן וכי יוזמן בעניינו תסקיר שירות מבחן. ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

4. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 07.09.17 מלמד כי הוא בן 22, נשוי ללא ילדים, בוגר 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות ועובד מזה כשנה כנהג רכב הובלות בחברה להרכבת אביזרי אלומיניום. הנאשם נעדר עבר פלילי וקיבל על עצמו אחריות מלאה על ביצוע העבירות, הביע הבנה והכרה בחומרתן ותחושת צער וחרטה על ביצוען. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, בעל רצון ויכולת לקיים אורח חיים תקין, ללא דפוסים אלימים או בעייתיים, אך בין היתר על רקע גילו הצעיר, עדיין נמצא בתהליכים של חיפוש עצמי וגיבוש זהות. שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית וחינוכית על דרך של שרות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות בשילוב מאסר מותנה מרתיע. לחילופין, במידה ויוחלט כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר, הומלץ כי יהיה זה מאסר בעבודות שירות ולתקופה קצרה ככל הניתן.

5. המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם שבין שמונה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה ואת הנזק האפשרי כתוצאה מהעבירות, וביקשה לגזור על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של המתחם בשל עברו הנקי, גילו הצעיר ולקיחת האחריות המלאה. המאשימה הסכימה כי יקוזזו מהעונש שייגזר על הנאשם התקופה שבה היה נתון במעצר לצרכי חקירה וכן התקופה שבה היה נתון במעצר מנהלי.

6. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מאסר מותנה לבין שישה חודשי מאסר, וביקש לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם. ב"כ הנאשם הדגיש את החשיפה המועטה שלה זכו הפרסומים, את גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, את חרטתו הכנה של הנאשם על מעשיו, את הטלטלה שחווה בעקבות מעצרו הממושך, כמאה ימים, ואת השינויים שחלו בחייו של הנאשם מאז ביצוע העבירות, בהם נישואיו והשתלבותו בעבודה קבועה.

7. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו וציין כי לא ישוב על אלו.

8. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, הוריתי על הזמנת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. ביום 15.11.17 הוגשה חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות אשר קבע, על רקע התייעצות עם משטרת ישראל ושירות הביטחון הכללי, כי הנאשם אינו מתאים לרצות עונש זה.

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 51ב(4) לחוק העונשין התשל"ז-1977 הוריתי לממונה על עבודות השירות להעביר לעיוני את החומר שעמד בבסיס החלטתו, והועברו לעיוני, לשיעורין, ההתייחסויות והחומר שעליו נשענו חוות הדעת של משטרת ישראל ושירות הביטחון הכללי לממונה על עבודות השירות.

לאחר שעיינתי במסמכים אלה, השתכנעתי כי הנאשם אינו מתאים לרצות עונש של מאסר בעבודות שירות.

בהתאם להוראות סעיף 51ב(4)(5) לחוק העונשין, חומרים אלה עמדו אך ורק בבסיס החלטתי הנוגעת להתאמתו של הנאשם לרצות עונש של עבודות שירות, ולא התייחסתי אליהם בשום היבט אחר של קביעת מתחם העונש ההולם, או קביעת העונש המתאים לנאשם.

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הצדדים התייחסו בטיעוניהם אל שלושת הפרסומים שפרסם הנאשם כאל אירוע אחד ואף אני סבורה, כי חרף פערי הזמנים בין פרסום אחד למשנהו, יש לראות בכלל הפרסומים, שהזיקה ביניהם ברורה ובולטת לעין, אירוע אחד ולקבוע מתחם עונש הולם אחד בגינם.

10. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים מוגנים שעניינם בטחון המדינה ותושביה. העבירות שבהן הורשע, הסתה לאלימות או לטרור, מגלמות את הגבול שבין חופש הביטוי המהווה את אחד מעמודי התווך של הדמוקרטיה, לבין הצורך להגן על יושבי הארץ ולמנוע פגיעה בהם ובמדינה באמצעות מעשי טרור. המחוקק בחר להגביל את חופש הביטוי, מקום בו מימוש הזכות מקים אפשרות ממשית לביצוע מעשי אלימות או טרור.

11. בבחינת נסיבות ביצוע עבירה מסוג זה, על בית המשפט לבחון מספר פרמטרים ובהם תוכן הפרסומים, כמות הפרסומים, מידת התפוצה של הפרסומים, אשר באה לידי ביטוי במספר החברים והעוקבים של

הנאשם ופוטנציאל הנזק שבתוכן הפרסום (ראו ת"פ (מחוזי- ב"ש) 25796-06-15 **מדינת ישראל נ' אבו אל קעיאן** (26.01.16)).

12. הנאשם הורשע בשל שלושה פרסומים בלבד, ואולם התוכן של אותם פרסומים מצוי בלב ליבן של העברות. הפרסומים שפרסם הנאשם אינם רק כאלה המעוררים כעס, מורת רוח וסלידה, אלא שהם כללו דברי שבח מפורשים למעשי טרור אכזריים, פורסמו בתקופה שבה מעשי טרור מסוג זה רבו ופגעו בצורה קשה מאד במרקם החיים התקין ובביטחונם של תושבי ישראל, ובתקופה שבה דברי השבח וההלל למעשי הטרור גאו ברשתות החבריות, עד שנוצר חשש ממשי שיובילו למעשי טרור ואלימות נוספים. בחלק מאירועי הטרור שפקדו את הארץ, קדמו למעשי האלימות פרסומים מסיתים בעלי אופי דומה, שפורסמו על ידי המפגעים או אחרים.

13. הנאשם ניצל את התשתית הקלה והזמינה שהעמידה רשת הפייסבוק על מנת לחשוף מאות אנשים לתכנים המסיתים שפרסם. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי קיבל תגובות אוהדות מעטות באופן יחסי (כשלושים עד ארבעים סימני חיבוב לכל פרסום), ולא נטען כי פרסומיו זכו לתגובות מילוליות מזדהות או משבחות, שבהן, כשלעצמן, יש כדי ליצור אפקט סינרגטי המסלים הן את ההסתה, הן את מעשי האלימות והטרור עצמם.

14. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי ככלל, נגזרו על מי שביצעו מעשים דומים עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופות משתנות בהתאם להיקף הפרסומים, חומרתם ומידת התפוצה שלהם זכו.

בת"פ (שלום י-ם) 24721-12-15 **מדינת ישראל נ' אבו כף** (02.06.16) נגזרו על נאשם בן 21 ללא עבר פלילי, שהורשע על פי הודאתו בשש עבירות הסתה לאלימות או לטרור בשל פרסומים דומים ברשת הפייסבוק שבעה חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

בת"פ (י-ם) 35008-01-16 **מדינת ישראל נ' אבו עישה** (10.10.16) נגזרו על נאשם שהורשע על פי הודאתו בשלוש עבירות של הסתה לאלימות או לטרור, בעבירה של הפרת הוראה חוקית, בעבירה של התקהלות אסורה ובשתי עבירות של יציאה שלא כדין לפי החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) ארבעה- עשר חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה;

בת"פ (שלום י-ם) 44725-12-14 **מדינת ישראל נ' שלבי** (12.5.15) נגזרו על נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות הסתה לאלימות או לטרור ותמיכה בארגון טרור בדרך של עשרה פרסומים ברשת הפייסבוק תשעה חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

ולעניין היקף פרסומים גדול יותר מהיקף הפרסומים שבגינם הורשע הנאשם ראו גם ת"פ (שלום חי') 40084-09-16 **מדינת ישראל נ' מואסי** (06.03.17); ת"פ (שלום י-ם) 44918-12-14 **מדינת ישראל נ' דעיס** (19.5.15) ת"פ (שלום- י-ם) 44790-12-14 **מדינת ישראל נ' ביומי** (22.6.15).

15. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל בחמישה חודשי מאסר בפועל, או שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, ומגיע עד שנים-עשר חודשי מאסר בפועל, ולצדו מאסר מותנה.

קביעת העונש המתאים לנאשם

16. הנאשם בן 22 ואשקול לזכותו כי הוא נעדר הרשעות קודמות.

17. הנאשם הודה בביצוע העבירות. לצד החיסכון בזמן שיפוטי שהביאה עמה ההודאה, יש בה גם קבלת אחריות מצד הנאשם על מעשיו והבעת חרטה על העבירות. אלה מלמדים על הבנה מסוימת של הפסול שבמעשים ובכך יש כדי להפחית, במידת מה, את הסיכון להישנות העבירות. עם זאת, משעה שמדובר בעבירות המבוצעות, ככלל, על רקע אידואולוגי, שיקולי הרתעה אישית אינם מתבטלים, ובעבירות מסוג זה יש מקום לשקול גם שיקולים של הרתעת הרבים.

18. הנאשם שהה במעצר בגין מעשיו תקופה בלתי מבוטלת, למעלה משלושה חודשים. הנאשם היה עצור לצורכי חקירה מיום 08.01.16 ועד יום 14.01.16, והחל מאותו היום נעצר במעצר מינהלי, ממנו שוחרר ביום 16.04.16. מעצרו של הנאשם כשלעצמו וההליך הפלילי שהתנהל נגדו הם בעלי אפקט מרתיע.

19. אשקול לזכות הנאשם את העובדה, כי בעת ביצוע העבירות היה צעיר, כבן 20 שנה, בשלבי גיבוש זהותו, וכי לאחר ביצוע הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני, והוא שואף להמשיך ולנהל אורח חיים שכזה. עם זאת, הנאשם לא נטל חלק בהליך שיקומי כלשהו ולא מצאתי הצדקה לחרוג בעניינו לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

20. לנוכח האמור לעיל, יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 8.1.16 ועד יום 16.4.16.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור אחת העבירות שבסימנים א' עד א'2 לפרק ח' או עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

21. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, בנוכחות הצדדים.

עמוד 5

